Rok VIII.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 6. Warszawa, dnia 15 czerwca 1939 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

T R E Ś Ć:

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

OKÓLNIKI I PISMA OKÓLNE.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

SKOROWIDZ RZECZOWY.

38.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 kwietnia 1939 r.

o służbie przygotowawczej i egzaminie praktycznym kandydatów na stanowiska kategorii I w państwowej służbie weterynaryjnej.

Na podstawie art. 11 i 12 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 164) w brzmieniu nadanym rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 658) i z dnia 7 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 737) oraz ustawą z dnia 4 marca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 107) zarządza się co następuje:

§ 1. Kandydaci na stanowiska kategorii I w państwowej służbie weterynaryjnej powinni odbyć służbę przygotowawczą (praktykę), przewidzianą w art. 12 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej, i złożyć egzamin praktyczny, ustanowiony rozporządzeniem niniejszym.

§ 2. Do służby przygotowawczej mogą być dopuszczeni kandydaci, odpowiadający warunkom określonym w art. 6 i 7 ustawy o państwowej służbie cywilnej, jeżeli wykażą się dowodem ukończenia wyższych studiów weterynaryjnych.

§ 3. (1) Podanie o dopuszczenie do służby przygotowawczej wnosi się do władzy powołanej do mianowania.

(2) Do podania należy dołączyć: metrykę urodzenia, dowód posiadania obywatelstwa polskiego, dowód ukończenia wyższych studiów weterynaryjnych oraz dokładny życiorys.

(3) Przed przyjęciem do służby przygotowawczej władza, powołana do mianowania, zasięga opinii lekarza urzędowego o stanie zdrowia kandydata.

§ 4. (1) Służba przygotowawcza trwa zasadniczo rok. W czasie służby przygotowawczej kandydat powinien poznać dokładnie czynności państwowej służby weterynaryjnej.

(2) Władza, powołana do mianowania, ustala wynik służby przygotowawczej na podstawie sprawozdania bezpośredniej władzy służbowej kandydata oraz oceny kwalifikacyjnej wydanej przez nią o praktykancie.

(3) Ustalenie wyniku powinno zawierać ocenę uzdolnienia i pilności kandydata oraz jego zachowania się w służbie i poza służbą.

(4) W razie ujemnego wyniku służby przygotowawczej, władza, powołana do mianowania, może zwolnić kandydata ze

służby lub przedłużyć jego służbę przygotowawczą najwyżej na przeciąg dalszych dwu lat.

(5) Jeżeli ponowna ocena wypadnie ujemnie, należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 5. (1) Kandydat powinien poddać się egzaminowi po ukończeniu pierwszego, lecz przed upływem trzeciego roku służby przygotowawczej z wynikiem dodatnim.

(2) Jeżeli kandydat nie podda się egzaminowi w ciągu trzech lat od wstąpienia do służby, należy go zwolnić ze służby.

(3) Podanie o dopuszczenie do egzaminu należy wnieść w drodze służbowej do władzy, powołanej do mianowania; władza orzeka o dopuszczeniu do egzaminu, terminie i składzie komisji.

§ 6. (1) Ustanawia się komisję egzaminacyjną przy Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Do egzaminowania kandydatów zatrudnionych we władzach administracji ogólnej Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może powołać komisje egzaminacyjne przy urzędach wojewódzkich z zakresem działania na jedno lub więcej województw.

(3) Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego i dwu członków. Przewodniczący komisji i jeden z jej członków muszą mieć ukończone wyższe studia weterynaryjne, drugi zaś z członków — ukończone wyższe studia prawnicze.

(4) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustanawia do odwołania listę przewodniczących komisyj egzaminacyjnych oraz jej członków z grona podległych mu urzędników.

(5) Kolejność egzaminowania wyznacza przewodniczący.

(6) Przewodniczącemu służy również prawo egzaminowania.

§ 7. (1) Egzamin jest pisemny i ustny.

(2) Egzamin ustny winien odbyć się po pisemnym najpóźniej w terminie trzydniowym.

§ 8. (1) Egzamin pisemny polega na opracowaniu jednego lub dwóch tematów z działu służby weterynaryjnej, wybranych przez komisję egzaminacyjną na wniosek poszczególnych egzaminatorów.

(2) Przy wyborze tematów komisja powinna uwzględnić, żeby kandydat o średnim uzdolnieniu mógł opracować tematy w przeciągu sześciu godzin. Egzamin nie może trwać dłużej niż osiem godzin.

(3) Egzamin pisemny odbywa się w lokalu urzędowym pod nadzorem jednego z członków komisji egzaminacyjnej lub urzędnika, wyznaczonego przez władzę, przy której komisja jest ustanowiona. Kandydatowi należy dać możność korzystania ze zbioru ustaw i rozporządzeń; wszelka inna pomoc, w szczegól-

ności porozumiewanie się kandydatów między sobą lub z innymi osobami jest niedopuszczalne. Kandydat po ukończeniu wypracowania, przed opuszczeniem lokalu urzędowego, oddaje je urzędnikowi, sprawującemu nadzór, który stwierdza na wypracowaniu czas rozpoczęcia i ukończenia wypracowania i zabezpiecza wypracowanie przez opieczętowanie.

§ 9. (1) Przedmiotem egzaminu ustnego są:

1) a) ogólna znajomość ustawy konstytucyjnej i przepisów o państwowej służbie cywilnej,
   b) ogólna znajomość ustroju i zakresu działania władz rządowych i samorządowych,
   c) znajomość przepisów postępowania: administracyjnego, karno-administracyjnego i przymusowego w administracji,
   d) dokładna znajomość aktów ustawodawczych, rozporządzeń i instrukcyj, mających zastosowanie w służbie weterynaryjnej,
   e) ogólna znajomość ustaw i rozporządzeń w sprawie hodowli zwierząt;

2) a) wiadomości o chorobach zakaźnych i wadach ewikcyjnych zwierząt gospodarskich,
   b) umiejętność badania zwierząt rzeźnych i mięsa oraz produktów pochodzenia zwierzęcego,
   c) znajomość ogólnych zasad higieny zwierząt.

(2) Kandydat powinien na egzaminie ustnym uzasadnić opracowanie tematów egzaminu pisemnego.

(3) Komisja egzaminacyjna powinna zwrócić uwagę, czy i w jakim stopniu kandydat posiada zdolność pojmowania i praktycznego stosowania obowiązujących przepisów.

(4) Egzamin ustny odbywa się z każdym z kandydatów z osobna i nie może trwać dłużej niż dwie godziny.

§ 10. (1) Jeśli komisja egzaminacyjna jednomyślnie oceni wypracowanie pisemne jako nieudatne, uważa się, bez egzaminu ustnego, że egzamin został złożony przez kandydata ze stopniem „niedostatecznie".

(2) Po odbyciu egzaminu ustnego stwierdza się ogólny wynik przy równomiernym uwzględnieniu pisemnego i ustnego egzaminu. Wynik egzaminu oznacza się według jednego z następujących stopni: „bardzo dobrze", „dobrze", „dostatecznie" i „niedostatecznie".

(3) W razie niedostatecznego wyniku egzaminu komisja oznacza termin powtórnego egzaminu. Termin ten nie może być krótszy niż trzy miesiące i dłuższy niż rok. W razie ponownego niedostatecznego wyniku nie wolno powtarzać egzaminu, lecz należy zwolnić kandydata ze służby.

(4) Uchwały komisji egzaminacyjnej zapadają większością głosów i są ostateczne. Przewodniczący oddaje głos ostatni.

§ 11. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, do którego wpisuje się: skład komisji egzaminacyjnej, tematy egzaminu pisemnego i pytania egzaminu ustnego, ocenę poszczególnych opracowań i odpowiedzi oraz uchwałę komisji o wyniku egzaminu.

§ 12. (1) Na dowód poddania się egzaminowi kandydat otrzymuje świadectwo urzędowe, wydane przez komisję według dołączonego wzoru.

(2) Świadectwo ma być podpisane przez przewodniczącego i członków komisji oraz zaopatrzone pieczęcią władzy, przy której czynna jest komisja.

§ 13. Kandydatom, którzy pełnią służbę poza siedzibą komisji egzaminacyjnej i poddają się egzaminowi po raz pierwszy, należą się normalne diety i zwrot kosztów podróży.

§ 14. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w wyjątkowych przypadkach za zgodą Prezesa Rady Ministrów w całości lub częściowo zwolnić poszczególnych kandydatów od egzaminu praktycznego.

§ 15. (1) W razie zamiaru mianowania na stałe urzędnika mianowanego do odwołania (prowizorycznego), można zwolnić go od służby przygotowawczej, jeżeli przesłużył co najmniej rok w służbie państwowej. Należy go jednak poddać wówczas egzaminowi praktycznemu, o ile nie zostanie do niego zastosowany przepis § 14.

(2) Przepisy zawarte w ustępie poprzedzającym stosuje się odpowiednio do pracowników kontraktowych.

§ 16. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 17. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 marca 1926 r. o ustaleniu wymagań od kandydatów na stanowiska urzędników kategorii I w państwowej służbie weterynaryjnej (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 187).

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Załącznik do § 12 rozp. Rady Min. z dnia
29 kwietnia 1939 r. (poz. 282).

L. protokołu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO

Pan... (charakter służbowy) ... poddał się w dniach .... na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia

1939 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie praktycznym kandydatów na stanowiska kategorii I w państwowej służbie weterynaryjnej (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 282) egzaminowi praktycznemu na stanowisko kategorii I w państwowej służbie weterynaryjnej i złożył go z wynikiem ....

...., dnia .... 19... r.

(pieczęć)

Komisja Egzaminacyjna dla kandydatów na stanowiska kategorii I w państwowej służbie weterynaryjnej

Członkowie Komisji Przewodniczący Komisji

(Dz. U. R. P. z 11.V.39 r. Nr 43, poz. 282).

39.

ROZPORZĄDZENIE. MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 10 maja 1939 r.

o zwalczaniu raka ziemniaczanego.

Na podstawie art. 2, 3, 4, 8 i 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. R. P. Nr 108, poz. 922) w brzmieniu ustalonym art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 622) i ustawą z dnia 16 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 131) oraz w związku z art. 1 śląskiej ustawy z dnia 19 listopada 1934 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. Śl. Nr 20, poz. 40) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustanawia się obowiązek zwalczania raka ziemniaczanego (Synchytrium endobioticum, Perc).

§ 2. (1) Grunty, na których rosły ziemniaki dotknięte rakiem ziemniaczanym, uważane będą za zarażone rakiem ziemniaczanym, grunty zaś sąsiadujące z nimi — za grunty zagrożone.

(2) W każdym poszczególnym przypadku wystąpienia raka ziemniaczanego starosta — na wniosek stacji ochrony roślin izby rolniczej — określi granice obszaru gruntów zarażonych oraz gruntów zagrożonych.

(3) Gdy rak ziemniaczany zostanie na gruntach zarażonych zupełnie wytępiony, starosta — na wniosek stacji ochrony roślin izby rolniczej — stwierdzi, że grunty te przestały być zarażonymi, a grunty sąsiadujące z nimi — zagrożonymi.

§ 3. (1) Osoby, użytkujące grunty lub zarządzające gruntami, a także osoby, mające ziemniaki w swym władaniu, obowiązane są zgłosić zarządowi właściwej gminy każdy wypadek pojawienia się raka ziemniaczanego lub wystąpienia objawów, wzbudzających podejrzenie pojawienia się raka ziemniaczanego.

(2) Obowiązek zgłaszania istnieje także wówczas, gdy w latach następnych zauważono objawy raka ziemniaczanego ponownie na gruncie zarażonym.

(3) Zgłoszenie to powinno nastąpić przed upływem 48 godzin od chwili dostrzeżenia tych objawów.

(4) Jednocześnie ze zgłoszeniem osoby do tego obowiązane powinny bezpłatnie dostarczyć zarządowi gminy w szczelnym opakowaniu próbki ziemniaków w ilości niezbędnej do ich zbadania, nie przekraczającej 1 kg.

§ 4. (1) Przechowywanie ziemniaków, zebranych z gruntu zarażonego rakiem ziemniaczanym, powinno odbywać się w taki sposób, ażeby nie pozostawały one w styczności z ziemniakami, pochodzącymi z gruntu niezarażonego.

(2) Ziemniaków, zebranych z gruntu zarażonego rakiem ziemniaczanym, nie wolno używać do sadzenia, na pokarm zaś i paszę wolno je używać jedynie po ugotowaniu, uparowaniu lub upieczeniu.

(3) Wszelkie odpadki, pozostałe po zużytkowaniu takich ziemniaków, powinny być spalone lub zakopane na głębokość przynajmniej 0,75 m.

§ 5. (1) Ziemniaków, zebranych z gruntu zarażonego rakiem ziemniaczanym, nie wolno płukać w wodach płynących, kanałach, rowach, stawach i jeziorach.

(2) Wodę użytą do płukania tych ziemniaków należy zlewać do specjalnego dołu głębokości przynajmniej 0,75 m, wykopanego w odległości nie mniejszej niż 5 m od studni, gnojowni oraz wymienionych wyżej wód; dół ten następnie powinien być odkażony.

(3) Woda, użyta do płukania ziemniaków w zakładach fabrycznych, w których przerabiane są ziemniaki, pochodzące z gruntów, zarażonych rakiem ziemniaczanym, nie może być odprowadzana w ten sposób, aby spływała po powierzchni gruntów ornych.

§ 6. (1) Wszelkie odpadki, pozostałe na gruncie zarażonym rakiem ziemniaczanym po zbiorze ziemniaków z tego gruntu, powinny być na miejscu spalone lub zakopane na głębokość przynajmniej 0,75 m przed zaoraniem gruntu.

(2) W gospodarstwie, posiadającym grunty zarażone rakiem ziemniaczanym, nie wolno pozostawiać ziemniaków na gruntach nie zajętych w danym roku pod uprawę ziemniaków, jak również na podwórzach, drogach, miedzach, miejscach kopcowania ziemniaków itp. miejscach. Rośliny ziemniaków, pozostawionych wbrew powyższemu przepisowi w miejscach nie zajętych pod uprawę ziemniaków, powinny być wykopane i zniszczone do 15 lipca w sposób wskazany w ust. (1).

(3) Do 1 sierpnia powinny być usunięte z gruntów, zarażonych i zagrożonych rakiem ziemniaczanym, rośliny odmian ziemniaków nieodpornych na raka ziemniaczanego, powstałe przypadkowo w plantacjach ziemniaków odpornych na raka ziemniaczanego.

(4) Starosta może oznaczyć wcześniejszy termin wykonania tych czynności.

§ 7. Z gospodarstwa, w którym znajdują się grunty zarażone rakiem ziemniaczanym, nie wolno wynosić (wywozić) ziemniaków, ich odpadków, roślin okopowych i cebulowych, wszelkich roślin z korzeniami, chwastów, ziemi i nawozów naturalnych.

§ 8. (1) Ograniczenia, wynikające z przepisów §§ 4 do 7, obowiązują osoby interesowane już od chwili dostrzeżenia przez nie objawów, wzbudzających podejrzenie pojawienia się raka ziemniaczanego.

(2) Ograniczenia te tracą moc obowiązującą z chwilą otrzymania przez osoby interesowane zawiadomienia starosty, że rak ziemniaczany nie został stwierdzony lub że został już wytępiony.

§ 9. (1) Z obszaru, którego granice oznaczy szczegółowo wojewoda na podstawie i z powołaniem się na wskazania stacji ochrony roślin izby rolniczej, a który obejmie grunt zarażony rakiem ziemniaczanym, sąsiadujące z nim grunty zagrożone (§ 2) oraz wszystkie dalsze grunty w promieniu od 5 do 15 km, licząc od granicy obszaru gruntu zarażonego rakiem ziemniaczanym, nie wolno wynosić (wywozić) ziemniaków, wszelkich odpadków ziemniaków, a także chwastów, ziemi i nawozów naturalnych.

(2) Granice takiego obszaru ochronnego wojewoda oznaczy — według stopnia niebezpieczeństwa rozszerzenia raka ziemniaczanego — z uwzględnieniem warunków gospodarczych oraz granic naturalnych (rzeki, jeziora, lasy, wzgórza, błota itp.) bądź granic poszczególnych gmin, osiedli lub gospodarstw.

(3) Zakaz wynoszenia (wywożenia) nabiera mocy obowiązującej w terminie, który wojewoda ustali i poda do wiadomości publicznej jednocześnie z ustanowieniem obszaru ochronnego. Zakaz ten traci moc obowiązującą z chwilą podania przez wo-

jewodę do wiadomości publicznej o zniesieniu obszaru ochronnego.

§ 10. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi względami gospodarczymi starosta może — na podstawie i z powołaniem się na wskazania stacji ochrony roślin izby rolniczej — zezwalać na wyniesienie (wywiezienie):

1) z gospodarstwa, w którym znajdują się grunty zarażone rakiem ziemniaczanym — ziemniaków, roślin okopowych, cebulowych i innych roślin z korzeniami, pochodzących z gruntu niezarażonego;,

2) z obszaru ochronnego (§ 9) — ziemniaków, pochodzących z gruntu niezarażonego — pod warunkiem dokonania tego z zastosowaniem się do wymagań określonych w zezwoleniu, a mających na celu uniknięcie rozszerzania się raka ziemniaczanego.

§ 11. (1) Na gruntach zarażonych lub zagrożonych rakiem ziemniaczanym nie wolno uprawiać ziemniaków z wyjątkiem odmian uznanych przez Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego za odporne na raka ziemniaczanego.

(2) W przypadkach, gdy na gruntach zarażonych lub zagrożonych uprawa pewnych roślin, mogących być rozsadnikiem raka ziemniaczanego, grozi niebezpieczeństwem utrzymywania się lub szerzenia się raka ziemniaczanego, starosta może — na podstawie i z powołaniem się na wskazania stacji ochrony roślin izby rolniczej — zabronić uprawy tych roślin, nie wyłączając ziemniaków odmian uznanych za odporne na raka ziemniaczanego.

(3) Starosta może nadto — na podstawie i z powołaniem się na wskazania stacji ochrony roślin izby rolniczej:

1) zabronić niektórych sposobów postępowania z roślinami, których uprawa dozwolona jest na gruncie zarażonym lub zagrożonym rakiem ziemniaczanym, oraz niektórych sposobów użytkowania tych roślin;

2) nakazać usunięcie z gruntu zarażonego lub zagrożonego rakiem ziemniaczanym albo zniszczenie roślin lub ich części, jeżeli rośliny te były zasadzone wbrew zakazowi, a uprawa ich grozi szczególnym niebezpieczeństwem utrzymywania się lub szerzenia się raka ziemniaczanego;

3) nakazać stosowanie urządzeń (ogrodzeń, przekopów, tablic ostrzegawczych itp.), mających na celu zapobieganie przenoszeniu przez ludzi i zwierzęta domowe zarazków raka ziemniaczanego z ziemią, pochodzącą z gruntu zarażonego.

§ 12. Na gruntach, na których wskutek zbyt częstej uprawy ziemniaków istnieje możliwość występowania raka ziemniaczanego, starosta może — na podstawie i z powołaniem się na wskazania stacji ochrony roślin izby rolniczej — zabronić na określony przeciąg czasu uprawy ziemniaków bądź w ogóle,

bądź tylko odmian nie uznanych przez Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego za odporne na raka ziemniaczanego.

§ 13. Posiadacze składów, piwnic oraz innych pomieszczeń, w których znajdowały się ziemniaki dotknięte rakiem ziemniaczanym, a także urządzeń i środków transportowych, narzędzi oraz innych przedmiotów, które pozostawały w styczności z takimi ziemniakami lub z ziemią pochodzącą z gruntu zarażonego, powinni pomieszczenia te i przedmioty odkazić niezwłocznie po usunięciu ziemniaków lub ziemi.

§ 14. (1) Jeżeli zastosowanie przewidzianych w rozporządzeniu niniejszym ograniczeń, dotyczących użytkowania ziemniaków dotkniętych rakiem ziemniaczanym, sposobu ich oczyszczania lub obrotu nimi nie usuwa niebezpieczeństwa rozszerzania się raka ziemniaczanego, starosta może — na podstawie i z powołaniem się na wskazania stacji ochrony roślin izby rolniczej — nakazać zniszczenie takich ziemniaków w określonym terminie.

(2) Starosta może nadto — na wniosek stacji ochrony roślin izby rolniczej — wprowadzać zakaz przywożenia do miejscowości zarażonych lub zagrożonych rakiem ziemniaczanym ziemniaków odmian nie uznanych za odporne na raka ziemniaczanego. W razie wprowadzenia takiego zakazu, odporność na raka ziemniaczanego wwożonych odmian ziemniaków powinna być stwierdzona zaświadczeniem izby rolniczej.

§ 15. O każdym przypadku zgłoszenia objawów, wzbudzających podejrzenie pojawienia się raka ziemniaczanego, jak również o dostrzeżonych lub ujawnionych w inny sposób przypadkach wystąpienia tych objawów, zarząd gminy powiadomi niezwłocznie starostę oraz stację ochrony roślin izby rolniczej i prześle stacji ochrony roślin w szczelnym opakowaniu próbkę ziemniaków podejrzanych.

§ 16. (1) Stacja ochrony roślin izby rolniczej niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu objawów wzbudzających podejrzenie raka ziemniaczanego dokona badania, w celu sprawdzenia tych objawów.

(2) Wyniki badania na gruncie lub w miejscu, gdzie znajdują się podejrzane ziemniaki, stwierdza się w protokole.

(3) Jeżeli istnienie raka ziemniaczanego nie zostanie stwierdzone, stacja ochrony roślin zawiadomi o tym niezwłocznie starostę, który za pośrednictwem zarządu gminy zawiadomienie to poda niezwłocznie do wiadomości osób interesowanych.

(4) Zawiadamiając o stwierdzeniu raka ziemniaczanego, stacja ochrony roślin poda szczegółowe wskazania, na podstawie których i z powołaniem się na które starosta wyda niezwłocznie niezbędne zarządzenia.

(5) Zarządzenia te starosta prześle zarządowi gminy, który doręczy je niezwłocznie osobom interesowanym, dopilnowując ścisłego wykonania tych zarządzeń. Treść wydanych zarządzeń starosta poda niezwłocznie do wiadomości wojewody.

§ 17. Każdy przypadek wystąpienia i wygaśnięcia raka ziemniaczanego starosta poda — na wniosek stacji ochrony roślin izby rolniczej — do wiadomości publicznej, oznaczając dokładnie miejscowość, w której rak ziemniaczany wystąpił lub wygasł.

§ 18. (1) Na gruntach użytkowanych przez państwowe zakłady naukowe lub znajdujących się w zarządzie administracji państwowej, raka ziemniaczanego zwalczają — stosownie do przepisów rozporządzenia niniejszego — organa państwowe zarządzające bezpośrednio tymi gruntami.

(2) O każdym przypadku wystąpienia objawów, wzbudzających podejrzenie pojawienia się raka ziemniaczanego, organa te powinny niezwłocznie zawiadomić stację ochrony roślin izby rolniczej oraz starostę, przesyłając jednocześnie stacji ochrony roślin w szczelnym opakowaniu próbkę ziemniaków podejrzanych.

(3) Stacja ochrony roślin zawiadomi określone w ust. (1) organa oraz starostę o wyniku badania ziemniaków, a w razie stwierdzenia raka ziemniaczanego udzieli szczegółowych wskazań o sposobie jego zwalczania. Treść udzielonych organom państwowym wskazań stacja ochrony roślin poda niezwłocznie do wiadomości starosty.

§ 19. W przypadku niewykonania przez osoby do tego obowiązane czynności, których wykonanie nakazane jest rozporządzeniem niniejszym lub nakazane zostanie zarządzeniami na jego podstawie wydanymi, właściwy starosta zarządzi wykonanie tych czynności na koszt obowiązanego.

§ 20. W celu wykonywania nadzoru nad zwalczaniem raka ziemniaczanego przedstawiciele władzy oraz izb rolniczych mają prawo:

1) wstępu na grunty oraz do wszelkich pomieszczeń i miejsc przechowywania, przerobu i sprzedaży ziemniaków;

2) badania ziemniaków, pomieszczeń, gruntów, urządzeń służących do przerobu ziemniaków, środków przewozu i wszelkich innych przedmiotów, które, ze względu na swe przeznaczenie, mogą wchodzić w styczność z ziemniakami;

3) bezpłatnego pobierania próbek ziemniaków w ilości nie przekraczającej 1 kg (z jednego pola lub składu);

4) żądania potrzebnych informacyj od osób interesowanych;

5) kontroli prac związanych z oczyszczaniem ziemniaków, gruntów, pomieszczeń, narzędzi i urządzeń oraz kontroli przerobu ziemniaków.

§ 21. (1) Jeżeli orzeczono przepadek ziemniaków, a ziemniaki te nie mają być zniszczone stosownie do przepisu § 14, starosta zarządzi sprzedaż ziemniaków, gdy nie grozi to rozszerzaniem się raka ziemniaczanego, lub, gdyby sprzedaż ziemniaków groziła rozszerzaniem raka ziemniaczanego — odda je zakładowi dobroczynnemu do zużytkowania w sposób wykluczający możność rozszerzenia się raka ziemniaczanego.

(2) Inne przedmioty, mogące być rozsadnikami raka ziemniaczanego, których przepadek orzeczono, podlegają zniszczeniu.

§ 22. (1) W razie stwierdzenia raka ziemniaczanego na ziemniakach przewożonych, a pochodzących z gruntu, nie podlegającego dotychczas ograniczeniom określonym w §§ 7 i 9, ziemniaki te — o ile nie mają być zniszczone stosownie do przepisu § 14 — starosta skieruje po wysłuchaniu właściciela lub nadawcy do miejsca, na które wyrazi zgodę stacja ochrony roślin celem przerobu lub zużycia w sposób określony w § 4.

(2) Do gruntów, z których pochodzą ziemniaki określone w ust. (1), należy niezwłocznie zastosować przepisy §§ 7 i 9.

§ 23. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 3 sierpnia 1932 r. o zwalczaniu raka ziemniaczanego (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 644).

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 26.V.39 r. Nr 47, poz. 301).

40.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 10 maja 1939 r.

o tępieniu chwastów i szkodników roślin.

Na podstawie art. 2, 3, 4, 8 i 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. R. P. Nr 108, poz. 922) w brzmieniu ustalonym art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 622) i ustawą z dnia 16 marca 1937 r.

(Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 131) oraz w związku z art. 1 śląskiej ustawy z dnia 19 listopada 1934 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. Śl. Nr 20. poz. 40) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) W razie gromadnego pojawienia się chwastów i szkodników roślin wojewoda może w drodze rozporządzeń — na wniosek stacji ochrony roślin izby rolniczej — nakładać na posiadaczy gruntów obowiązek tępienia tych chwastów i szkodników przez wyrywanie, wykopywanie i zbieranie, przez niszczenie oprzędów, jaj, larw (gąsienic), poczwarek i doskonałych owadów, przez kopanie rowków itp. pracę zwykłymi narzędziami gospodarskimi.

(2) W rozporządzeniach tych wojewoda określi każdorazowo — na podstawie wniosku stacji ochrony roślin — obszar, na którym będzie wprowadzony obowiązek tępienia chwastów i szkodników roślin, czas trwania tego obowiązku oraz sposób tępienia.

§ 2. Nadzór nad tępieniem chwastów i szkodników roślin sprawuje starosta. Do współdziałania z nim wojewoda powoła w rozporządzeniu samorząd terytorialny oraz — na wniosek izby rolniczej — personel techniczny, wyznaczony przez tę izbę i przez dobrowolne organizacje rolnicze.

§ 3. Tępienie chwastów i szkodników roślin, jak również nadzór nad ich tępieniem — stosownie do rozporządzenia wojewody — na gruntach państwowych, pozostających pod nadzorem organów państwowych, należy do tych organów.

§ 4. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 27 marca 1931 r. o tępieniu ostu (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 363).

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 26.V.39 r. Nr 47, poz. 302).

41.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 10 maja 1939 r.

o tępieniu gryzoniów polnych.

Na podstawie art. 2, 3, 4, 8 i 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu cho-

rób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. R. P. Nr 108, poz. 922) w brzmieniu ustalonym art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 622) i ustawą z dnia 16 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 131) oraz w związku z art. 1 śląskiej ustawy z dnia 19 listopada 1934 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. Śl. Nr 20, poz. 40) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) W razie gromadnego pojawienia się gryzoniów: myszowatych (Muridae) i polnikowatych (Arvicolidae), jak również susła perełkowatego (Spermophilus guttatus Pall) oraz chomika (Cricetus frumentarius Pall) wojewoda może w drodze rozporządzeń — na wniosek izby rolniczej — nakładać na posiadaczy gruntów obowiązek tępienia tych gryzoniów.

(2) W rozporządzeniach tych wojewoda określi każdorazowo — na podstawie wniosku izby rolniczej — obszar gruntów, na którym będzie wprowadzony obowiązek tępienia gryzoniów, czas trwania tego obowiązku i sposób dostarczania środków do ich tępienia.

§ 2. Nadzór nad tępieniem gryzoniów polnych sprawuje starosta. Do współdziałania z nim wojewoda powoła w rozporządzeniu samorząd terytorialny oraz — na wniosek izby rolniczej — personel techniczny, wyznaczony przez tę izbę i przez dobrowolne organizacje rolnicze.

§ 3. Tępienie gryzoniów, jak również nadzór nad ich tępieniem — stosownie do rozporządzenia wojewody — na gruntach państwowych, pozostających pod nadzorem organów państwowych, należy do tych organów.

§ 4. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 19 września 1935 r. o tępieniu gryzoniów polnych (Dz. U. R. P. Nr 74, poz. 466).

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 26.V.39 r. Nr 47, poz. 303).

42.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 10 maja 1939 r.

o tępieniu korówki wełnistej.

Na podstawie art. 2, 3, 4, 8 i 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. R. P. Nr 108, poz. 922) w brzmieniu ustalonym art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 622) i ustawą z dnia 16 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 131) oraz w związku z art. 1 śląskiej ustawy z dnia 19 listopada 1934 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. Śl. Nr 20, poz. 40) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustanawia się obowiązek tępienia korówki wełnistej inaczej zwanej mszycą wełnistą lub mszycą krwistą (Schizoneura lanigera Hausm. — Eriosoma lanigerum Hausm.).

§ 2. (1) Obowiązek tępienia korówki wełnistej ciąży na osobach użytkujących grunty, na których rosną jabłonie lub grusze, na osobach zarządzających takimi gruntami oraz na osobach, w których posiadaniu znajdują się jabłonie lub grusze, od gruntu odłączone.

(2) Przez jabłonie i grusze rozumieć należy drzewa jabłoniowe i gruszowe wszelkiego wieku i rodzaju (dzikie, ozdobne, użytkowe, pienne, półpienne, krzaczaste, karłowe, formowane itp.), jak również zrazy i inne części jabłoni i grusz z wyjątkiem owoców.

§ 3. W razie pojawienia się korówki wełnistej należy ją zniszczyć jednym ze środków powszechnie w tym celu stosowanych (spirytusem skażonym, karboliną itp.) lub też wskazanych przez stację ochrony roślin izby rolniczej.

§ 4. (1) Zabrania się nabywania, zbywania, sadzenia i używania do uszlachetnienia jabłoni i grusz, opanowanych przez korówkę wełnistą lub noszących ślady uszkodzeń przez nią spowodowanych.

(2) Zbywanie jabłoni i grusz ze szkółek drzew owocowych, w których korówka wełnista występowała po dniu 1 lipca, zabronione jest do dnia 1 września roku następnego.

§ 5. W celu zapobiegania rozpowszechnianiu się korówki wełnistej wojewoda może na wniosek stacji ochrony roślin izby rolniczej wprowadzać w drodze rozporządzeń na obszarze całego województwa lub poszczególnych jego powiatów zakaz

sprzedaży wszelkich drzewek owocowych na targach i jarmarkach.

§ 6. Starosta może na wniosek stacji ochrony roślin izby rolniczej nakazać zniszczenie w określonym terminie jabłoni i grusz tak silnie przez korówkę wełnistą opanowanych, że dalsze jej tępienie zostało uznane za bezcelowe.

§ 7. (1) Bezpośredni nadzór nad tępieniem korówki wełnistej, stosownie do przepisów rozporządzenia niniejszego, należy do zarządów gmin.

(2) Personel techniczny, wyznaczony przez izby rolnicze i powiatowe związki samorządowe oraz dobrowolne organizacje rolnicze, jest powołany do współdziałania z władzami państwowymi w nadzorze nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia niniejszego.

§ 8. Wojewódzkie i powiatowe władze administracji ogólnej, personel stacyj ochrony roślin izby rolniczej a także personel techniczny, wyznaczony przez izby rolnicze i powiatowe związki samorządowe, — mają prawo: badania drzew i krzewów na gruncie oraz w miejscach ich przechowywania i sprzedaży, bezpłatnego brania uszkodzonych części jabłoni i grusz do zbadania, kontrolowania wszelkich czynności, zmierzających do tępienia korówki wełnistej oraz żądania potrzebnych informacyj.

§ 9. Tępienie korówki wełnistej, jak również nadzór nad jej tępieniem — stosownie do przepisów rozporządzenia niniejszego — na gruntach państwowych, pozostających pod zarządem organów państwowych, należy do tych organów.

§ 10. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 19 września 1935 r. o tępieniu korówki wełnistej (Dz. U. R. P. Nr 74, poz. 465).

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 26.V.39 r. Nr 47, poz. 304).

43.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr Sc.R.O./7 z dnia 21 kwietnia 1939 r.

w sprawie opłat za sprawdzenie i poświadczenie odrysów oraz za odpisy i wyciągi z wykazu miar.

W związku z zapytaniami niektórych Urzędów Wojewódzkich jak postępować przy wymiarze oplat za sporządzenie odrysów z planów oraz odpisów i wyciągów z wykazu miar, Ministerstwo wyjaśnia:

I. Opłaty ustalone w myśl §§ 27 i 28 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 6.VI.1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 43 z r. 1935, poz. 290) mieszczą w sobie również i opłaty za czynności, związane ze sprawdzeniem i poświadczeniem zgodności z oryginałem odrysów i częściowych wyciągów, sporządzonych przez Urzędy Wojewódzkie na zamówienie stron.

Natomiast oddzielne opłaty za sprawdzenie i poświadczenie zgodności z oryginałem winny być pobierane, gdy sprawdzenie i poświadczenie dotyczy odrysów lub wyciągów, sporządzonych poza Urzędem z odrysów i dokumentów równorzędnych z będącymi w posiadaniu Urzędu, bądź też w wypadkach określonych §§ 32 i 33 wyżej cytowanego rozporządzenia.

II. Przy wydawaniu na żądanie osób interesowanych (§§ 27, 28, 32 i 33 tegoż rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych) odrysów i wyciągów z planów (z pierworysu, planu ostatecznego, odrysu) i szkiców pomiarowych, wraz z odpisami lub wyciągami z wykazu miar, sporządzonego w myśl p. 7 pisma okólnego Min. Roln. i Ref. Rol. Nr T-II-1/2 z dnia 17.II.1934 r. na osobnym arkuszu papieru, ustalać należy i pobierać jedną opłatę w takiej samej wysokości, jak za odrysy z planów, na których zamieszczone są wykazy miar, gdyż wykazy te stanowią całość łącznie z planem lub szkicem pomiarowym.

Natomiast odrębną opłatę w myśl art. 157 ustawy o opłatach stemplowych należy pobierać wówczas, gdy strony interesowane żądają wyłącznie odpisu lub wyciągu z wykazu miar, sporządzonego na odrębnym arkuszu papieru, bez jednoczesnego sporządzania odrysu lub wyciągu z planu lub szkicu pomiarowego.

A. Strzeszewski
Dyrektor Departamentu.

Otrzymują: 1) Urzędy Wojewódzkie do wiadomości i stosowania, 2) Najwyższa Izba Kontroli do wiadomości.

44.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr Org. VI-3/7 z dnia 27 kwietnia 1939 r.

w sprawie pokrywania kosztów podróży komisarzy ziemskich w związku ze zmianą użytkowania gruntów.

Wobec skierowanego do Ministerstwa zapytania, z jakich funduszów winny być pokrywane rachunki komisarzy ziemskich za wyjazdy, związane ze zmianą użytkowania gruntów rolnych na leśne i odwrotnie, Ministerstwo wyjaśnia co następuje:

1) W myśl zasady ustalonej w przepisie art. 105 ustęp 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.III. 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341), że stronę obciążają te koszty postępowania administracyjnego, które wynikły z winy strony lub które zostały poniesione w interesie lub na prośbę strony, a nie wynikają z ustawowego obowiązku władzy, — wyjazdy komisarzy ziemskich w teren z komisarzami ochrony lasów powinny być pokrywane przez właścicieli gruntów jedynie w przypadkach, gdy badanie charakteru i przydatności gleby do użytkowania rolnego ma być przeprowadzone:

a) w związku z zaprojektowaniem przez stronę zmiany uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania,

b) na skutek wystąpienia strony o zezwolenie na zalesienie gruntów nieleśnych.

2) Pokrycie przez stronę kosztów wyjazdu komisarza ziemskiego (pkt. 1) winno się odbywać w sposób analogiczny, jak pokrycie kosztów wyjazdów urzędników ochrony lasów, uregulowane w zarządzeniach Ministerstwa z dnia 19.IV.1933 r. Nr L. I-3a/5-1933 r. i z dnia 16.VII.1935 r. Nr L. I-3a/9.

W szczególności przeto w sumie, do wpłacenia której urząd wzywa stronę przed zbadaniem sprawy na gruncie przez urzędnika ochrony lasów, należy uwzględnić również przypuszczalny koszt wyjazdu w teren komisarza ziemskiego, a po odbyciu podróży komisarz ziemski winien w każdym poszczególnym przypadku złożyć oddzielny rachunek, dotyczący wyjazdu tej władzy, która zarządziła badanie.

3) Przy wyjazdach komisarzy ziemskich w celu zbadania charakteru i przydatności gleby do użytkowania rolnego w związku ze zniesieniem służebności oraz parcelacją lub scalaniem gruntów leśnych, koszty tych wyjazdów mają obciążać Skarb Państwa (F. O. R. R.).

Powyższe wyjaśnienie załatwia pismo Urzędu Wojewódzkiego Warszawskiego z dnia 30.I.1939 r. Nr R. F. I-1.

Szymański
Dyrektor Departamentu.

Otrzymują do wiadomości i stosowania wszystkie urzędy wojewódzkie i starostwa.

45.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr P. XXVI. 1/2020/39 z dnia 22 maja 1939 r.

w sprawie sprzedaży plonów przy parcelacji majątków państwowych.

Jak wykazała inspekcja, niektóre Urzędy Wojewódzkie wymagają od osadników gotówkowych wpłat za plony, a nierozdysponowane plony odstępują osobom trzecim po cenie ulgowej i na kredyt.

W związku z powyższym Ministerstwo nadmienia, iż w zasadzie plony nie powinny być sprzedawane osobom trzecim, a tym bardziej na kredyt, i że w przypadku gdy nie ma chętnych do nabycia nierozdysponowanych przy parcelacji plonów za gotówkę, należy plony raczej rozdysponować na kredyt pomiędzy nabywców działek, niż pomiędzy inne osoby.

A. Strzeszewski
Dyrektor Departamentu.

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie.

46.

PISMO OKÓLNE
MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr Org I-2/40/39 z dnia 27 maja 1939 r.

w sprawie zakresu działania Oddziałów Regulacyj Prawnych.

Według pisma okólnego Ministerstwa z dnia 26.VII. 1938 r. Nr BP. I-2/37 (Dz. Urzęd. M. R. i R. R. Nr 9, poz. 67) do zakresu działania Oddziału Regulacyj Prawnych w Urzędzie Wojewódzkim należą m. in. sprawy regulacyj hipotecznych, związane z poddaniem ograniczeniu obrotu nieruchomościami ziemskimi.

W związku z przeprowadzonymi inspekcjami stwierdzono, że niektóre urzędy wojewódzkie zbyt wąsko ujmują powyższy zakres działania Oddziału Regulacyj Prawnych, ograniczając go np. do udzielania opinii prawnych lub przygotowywania wniosków regulacyjno-hipotecznych na żądanie Oddziału Urządzeń Rolnych, a niekiedy nawet tylko do opiniowania rachunków pisarzy hipotecznyh.

Wobec powyższego Ministerstwo wyjaśnia, że w świetle cz. I pkt. 6 wymienionego pisma okólnego do zakresu działania Oddziału Regulacyj Prawnych zasadniczo należy całkowita akcja wywołania regulacyj hipotecznych, niezbędnych przy poddaniu obrotu nieruchomościami ziemskimi ustawowemu ograniczeniu, w szczególności zarówno zorganizowanie tej akcji, inicjatywa i nadzór nad nią, jak i poszczególne konieczne czynności np. ustalenie wzoru wniosku na ujawnienie w księgach hipotecznych ograniczeń i rygorów, badanie i ustalenie stanu hipotecznego nieruchomości, wymagana korespondencja z właścicielami nieruchomości, stawianie wniosków do sądów itp., a nawet, gdyby tego wymagała sprawność omawianej akcji, uboczne czynności, ściśle z nią związane, chociażby zasadniczo miały należeć do zakresu działania Oddziału Urządzeń Rolnych.

Ministerstwo prosi Pana Wojewodę o wydanie stosownych zarządzeń.

L. Krawulski
Podsekretarz Stanu.

Otrzymują: wszyscy PP. Wojewodowie oprócz Śląskiego.

47.

PISMO OKóLNE MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr M. T. I-1/10/38 z dnia 31 maja 1939 r.

w sprawie wpisu do księgi wodnej praw rybołówstwa na wodach cudzych.

W związku ze sprawą wpisu do księgi wodnej praw rybołówstwa na wodach cudzych Urząd Wojewódzki Białostocki zwrócił się do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z prośbą o udzielenie mu wyjaśnień następujących wątpliwości, powstających przy załatwianiu sprawy powyższej:

1) czy — biorąc pod uwagę postanowienia art. 16 ukazu z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu ziemskim włościan oraz uchwałę Komitetu do spraw Królestwa Polskiego z dnia 8/20 lutego 1880 r. (Zbiór Pr. i Rozp. Nr 28/1880, poz. 365) o prawach włościan do rybołówstwa w wodach do ich gruntów przytykających, — należy prawa gromad na rzekach publicznych, wpisane do tabel likwidacyjnych, traktować jednakowo z takimi prawami niewpisanymi do tabel,

2) czy wpis do tabeli likwidacyjnej, że gromadzie wsi przysługuje prawo rybołówstwa na rzece, gdzie ona przylega do gruntów mieszkańców danej wsi, stanowi służebność, podlegającą zniesieniu w trybie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie kieleckim, lubelskim, łódzkim, warszawskim i w zachodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 74), czy też prawo użytkowania,

3) czy niewykonywanie przez szereg lat prawa rybołówstwa przez gromadę jako odrębną jednostkę prawną powoduje wygaśnięcie jej praw, wynikających z wymienionego pod 1) ukazu,

4) czy wykonywanie od niepamiętnych lat rybołówstwa daje podstawę do uznania przez władze administracji ogólnej, że dana osoba nabyła prawo rybołówstwa, czy też o tym mogą orzekać wyłącznie sądy powszechne,

5) czy właściciele gruntów nadbrzeżnych, nie objętych postępowaniem uwłaszczeniowym włościan, powinni udowadniać swe prawa rybołówstwa na przyległych do ich gruntów rze-

kach nieżeglownych i niespławnych, czy też należy przyjąć, że im z mocy ustawy to prawo przysługiwało,

6) czy wszystkie rzeki, wymienione w art. 261 ustawy wodnej jako wody żeglowne oraz rzeki, wymienione w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 listopada 1927 r. o regulacji i utrzymaniu wód spławnych (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 882), były przed wejściem w życie tych norm prawnych również zaliczane do rzek żeglownych i spławnych oraz czy wszystkie te rzeki były uważane za dobro publiczne, a rybołówstwo na tych rzekach za należące z mocy ustawy do Skarbu Państwa.

Na powyższe zapytania Ministerstwo udziela następujących wyjaśnień:

Ad 1) i 2) Praw gromad nadbrzeżnych do rybołówstwa, wpisanych do tabel likwidacyjnych, nie należy traktować jednakowo z takimi prawami niewpisanymi do tych tabel. Prawa połowu ryb, wynikające z urządzenia ziemskiego włościan oraz ujawnione w dokumentach uwłaszczeniowych traktować należy jako służebności, podlegające zniesieniu na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 74). Do tych praw przeto ze względu na postanowienia art. 8 ust. 2 ustawy o rybołówstwie nie ma zastosowania art. 11 tej ustawy. (Dotyczy to i tych przypadków, w których w razie zaginięcia wspomnianych dokumentów uwłaszszeniowych fakt istnienia w nich wpisów służebnościowych może być udowodniony poza dokumentami urzędowymi, na podstawie przeprowadzonego z urzędu badania na mocy decyzji Wojewódzkiej Komisji Ziemskiej). Prawa zaś połowu ryb, wynikające z urządzenia ziemskiego włościan, nie ujawnione jednak w dokumentach uwłaszczeniowych, nie podlegają zniesieniu na mocy przytoczonego wyżej rozporządzenia. Do tej drugiej grupy praw zatem stosuje się więc przepisy art. 11 ustawy o rybołówstwie; prawa te przeto powinny były być w terminie do dnia 25 maja 1937 r. zgłoszone celem wpisania ich do księgi wodnej pod rygorem ich wygaśnięcia.

Ad 3) Wpisy do tabel likwidacyjnych nie ulegają przedawnieniu — wobec czego również prawa rybołówstwa, objęte tymi tabelami, nie gasną wskutek niewykonywania. Takie stanowisko zajął Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyrokach Nr 4020/26 z dnia 8.XI.1928 r., Nr 4588/36 z dnia 4.X.1928 r., Nr 280/30 z dnia 25.IX.1933 r. i innych , którymi orzekł, iż prawa wpisane do tabel likwidacyjnych i aktów nadawczych nie gasną nawet w razie niewykorzystywania ich w okresie czasu skutkującym przedawnienie w myśl prawa cywilnego. Zasada ta wynika nadto z postanowień poprzednio wymienionego rozporządzenia z dnia 1.II.1927 r., według którego zniesieniu podlegają prawne korzyści służebnościowe, zapisane

w dokumentach uwłaszczeniowych, bez względu na to, czy i w jakiej postaci i rozmiarze były one faktycznie wykonywane.

Ad 4) Wykonywanie od niepamiętnych lat rybołówstwa stanowi tytuł do uznania, że osobie wykonującej rybołówstwo przysługuje prawo rybołówstwa, o tym jednak mogą orzekać sądy powszechne a nie władze administracji ogólnej.

Ad 5) Właściciele gruntów nadbrzeżnych, nie objętych postępowaniem uwłaszczeniowym włościan, o ile roszczą sobie prawo do rybołówstwa na przyległych do ich gruntów wodach nieżeglownych i niespławnych, powinni prawa swe udowodnić.

Ad 6) Do województwa białostockiego należą powiaty, które wchodziły w skład b. Królestwa Kongresowego, oraz powiaty, stanowiące uprzednio część gubernii grodzieńskiej. W pierwszych powiatach obowiązuje dotychczas z pewnymi wyjątkami jako kodeks prawa cywilnego Kodeks Cywilny Królestwa Polskiego (Kodeks Napoleona), w drugich zaś zbiór praw b. cesarstwa rosyjskiego — tom X — część I.

Według Kodeksu Napoleona wody żeglowne i spławne stanowią własność publiczną (art. 538), według zaś Zbioru Praw (art. 424, 428 i inne następne) wody naturalne, w tym wody żeglowne i spławne, nie stanowiły samodzielnego przedmiotu prawa własności, prawo do tych wód wypływało z prawa własności do gruntów nadbrzeżnych, istniało zatem łącznie z tym prawem; w tym stanie rzeczy prawo do wód mogło stać się prawem odrębnym, nie związanym z prawem własności gruntu nadbrzeżnego, na mocy specjalnych postanowień i akt prawnych lub na zasadzie umowy z właścicielem takiego gruntu. Oczywiście z chwilą wejścia w życie ustawy wodnej z roku 1922 stan własności wód zmienił się odpowiednio do przepisów tej ustawy.

Prawo rybołówstwa w wodach publicznych na obszarze b. Królestwa Kongresowego należało w zasadzie, tj. o ile nie było ograniczone na rzecz nadbrzeżnych gromad, których grunty objęte są tabelami likwidacyjnymi lub innych właścicieli gruntów — do Państwa, na obszarze zaś województw wschodnich prawo rybołówstwa służyło właścicielom nadbrzeżnych gruntów z mocy samego prawa, chociażby to nawet nie było zaznaczone w tytule własności, o ile tylko prawo rybołówstwa nie stanowiło w konkretnym przypadku uprawnienia innej osoby, tj. nie właściciela wody. Mimo zmiany własności wody — przynależność prawa rybołówstwa nie doznała zmiany i stan ten został utrzymany z zastrzeżeniem, iż uczyniono zadość przepisom art. 11 ustawy o rybołówstwie.

Wreszcie zaznacza się, że ustawa wodna z roku 1922 i cyt. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z roku 1927 o regulacji i utrzymaniu wód spławnych przyznały w zasadzie wodom płynącym taki sam charakter, uznając je za wody żeglowne

i spławne lub niespławne, jaki im przysługiwał na podstawie norm prawnych, obowiązujących przed wejściem w życie powołanych przepisów.

A. Strzeszewski.
Dyrektor Departamentu

Otrzymują Urzędy Wojewódzkie: Warszawski, Kielecki, Łódzki, Białostocki, Lubelski, Wileński, Nowogródzki, Poleski i Wołyński.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Ogłoszone w niniejszym numerze Dziennika Urzędowego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych tezy prawne, dotyczące wykładni ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr 92, poz. 833) wybrane zostały z wyroków Sądu Najwyższego ogłoszonych w Zbiorze Orzeczeń Sądu Najwyższego w latach 1923 — 1938 oraz z wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego wydanych w latach 1934—1938. Zbiór ten stanowi dalszy ciąg zbioru tez z zakresu scalenia gruntów, ogłoszonego w roku 1934 w Nr 9 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, poz. 81.

Celem zachowania dosłownego brzmienia wyroków Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego opartych na stanie prawnym istniejącym przed wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zespoleniu urzędów ziemskich z władzami administracji ogólnej i organizacji komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 635) w tezach powołane są władze, które działały przed wejściem w życie rozporządzenia z dnia 27.X.1933 r., choćby obecnie władze te nie istniały lub posiadały inną nazwę.

Ponadto wszystkie uwagi i wyjaśnienia podane w Nr 9 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z roku 1934 stosuje się i do zbioru niniejszego.

IV. Scalanie gruntów.

(Tezy).

1) S. N. C. I. 2820/36 — 6.X.1936 r. Art 1.

Scalenie jest przekształceniem gruntów w drodze wymiany poszczególnych działek, właściciele przeto gruntów ulegających

scaleniu nie tracą swych uprawnień, jakie posiadali w czasie scalenia, i mogą kierować do nowopowstałych osad swe roszczenia ,oparte na tytułach, nabytych przed scaleniem, nie wyłączając tytułu, wypływającego z 30-letniego przedawnienia nabywczego.

(Z. O. S. N. z 1938 r., Nr 352).

2) 3612/35. 18.X.1937 r. Art. 3.

Przepis art. 3 lit. a) ustawy z dnia 31.VII. 1923 r., który głosi, że wyłączeniu od scalenia ulega, o ile właściciel nie wyraża zgody na scalenie, ziemia pod budynkami i podwórzami, może mieć z natury rzeczy zastosowanie m. in. do ziemi, na której wzniesione zostały budynki, co najmniej przed rozpoczęciem czynności, dotyczących opracowania projektu scaleniowego.

3) 9482/32 — 6.II.1935 r., 6238/37 — 30.IX.1938 r. Art. 3.

Podnoszenie zarzutów obrazy art. 3 ustawy o scalaniu gruntów, a więc dotyczących czynności poprzedzających wydanie orzeczenia z mocy art. 31 ustawy, w późniejszym stadium, a więc po wydaniu orzeczenia z art. 35 ustawy z dnia 31.VII.1923 r., należy uznać za spóźnione.

4) 1254/33 — 9.I.1936 r. Art. 6 i 32.

Scalenie gruntów rolnych jest środkiem dla racjonalizacji i podniesienia wydajności gospodarstwa rolnego. Wobec tego wydzielenie ekwiwalentu poscaleniowego w jednej tylko działce, a więc zamknięcie w jednej obwodnicy całego stanu posiadania gruntów danego uczestnika scalenia, tylko wówczas nie będzie się mijało z celem scalenia, jeżeli będzie leżało w interesie racjonalizacji i podniesienia wydajności danego gospodarstwa rolnego.

Przepisem § 53 Minister Reform Rolnych ograniczył dowolność, jakiej władze ziemskie mogłyby dopuszczać się wobec braku jakiegokolwiek ograniczenia w tym względzie w samej ustawie. Ustawa o scalaniu gruntów normuje tryb i tok postępowania scaleniowego, nie zawiera oznaczenia ilości obwodnic, które mają ująć ekwiwalent poscaleniowy. Wprawdzie w art. 6 cz 1 użyto w liczbie pojedyńczej wyrazów „nowa działka gruntu" dla oznaczenia ekwiwalentu poscaleniowego, jednak określenie to nie może być rozumiane jako nakaz wydzielenia w jednej obwodnicy ekwiwalentu każdemu z uczestników scalenia.

5) 4277/33, 4369/33, 4373/33 — 28.II.36 r. Art. 6.

Ustawa z dnia 31.VII.1923 r. nie wymaga, aby poszczególne użytki były wydzielone ściśle w ilościach przedscaleniowych, a jedynie art. 6 tejże ustawy głosi, aby każdy z uczestników scalenia otrzymał w zamian za dotychczas posiadane działki, czyli za całą posiadaną majętność nową działkę o typie zbliżonym „w miarę możności" do typu posiadanego kompleksu działek

przed scaleniem, z czego również nie wynika, aby poszczególne rodzaje użytków poscaleniowych musiały być koniecznie identyczne co do jakości z przedscaleniowymi.

6) 10133/34 — 17.III.37 r. Art. 6.

Ustawa z dnia 31.VII.1923 r. nie zawiera zakazu wydzielenia kolonii w kilku obwodnicach, ani nakazu, by wydzielone działki przylegały do siebie, ani wreszcie nie ogranicza wzajemnej odległości od siebie wydzielonych działek.

7) 7725/31 i 8311/31 — 3.X.1935 r. Art. 6.

Postanowienie art. 6. cz 1 ustawy z dnia 31.VII.1923 r., że nowa działka ma być o typie w miarę możności zbliżonym do typu poprzednio posiadanego kompleksu działek, ma na względzie jedynie typ gospodarczy odnośnych działek.

(Z. W. N. T. A. z 1935 r. Nr 1062/A).

8) 5650/34 — 23.III.1936 r. Art. 7.

Włączenie do obszaru scalenia gruntów dla wyprostowania granic jednostki administracyjnej może nastąpić nawet wbrew woli właściciela, w razie uznania władzy, że jest to potrzebne ze względów gospodarczych i topograficznych.

9) S. N. C. I. 1840/34 — 22.II.1935 r. Art. 9.

Orzeczenia urzędów ziemskich, na podstawie art. 9 cz. 1 ustawy z dnia 31.VII.1923 r. mają wprawdzie prawną moc orzeczeń sądowych, ponieważ jednak nie przesądzają one prawa własności do osad, przeto zawsze przed sądem może być udowodnione przez osobę trzecią prawo własności do osady scalonej stosownie do ogólnych zasad postępowania sądowego; jednakże dopóki osoba trzecia żadnych roszczeń nie zgłosi, osada uchodzi za własność tego, komu ją przyznano w postępowaniu scaleniowym.

(Z.O.S.N. z 1935 r. Nr 393).

10) 9532/33 — 12.III.1936 r. Art. 17.

Z przepisu art. 17 ustawy z dnia 31.VII.1923 r. jak i z § 31 pkt. 2 rozporządzenia wykonawczego nie wynika, aby stronom służyło podmiotowe prawo stawiać wnioski o zwiększenie obszaru scaleniowego w ostatnim stadium postępowania, jakim jest zatwierdzenie projektu scalenia.

11) 7310/32 — 18.XII.34 r. Art. 22.

Uprawnienia rady uczestników scalenia przewidziane w art. 22 cz. 2 lit. a ustawy z dnia 31.VII.1923 r. dotyczą nie tylko gruntów włościańskich, lecz w ogóle wszystkich gruntów wchodzących w obszar scalenia.

(Z. W. N. T. A. z 1934 r. Nr 821/A).

12) 5873/35 — 18.X.1937 r. Art. 28 i 31.

Zgodnie z judykaturą Najwyższego Trybunału Administracyjnego m. inn. w wyroku z 29.IX.1930 r. Nr 3394/29 w kwestii czynności opartych na art. 28 ustawy z dnia 31.VII.1923 r. tok instancji administracyjnych kończy się na orzeczeniu wydanym w trybie art. 31 ustawy scaleniowej.

13) S. N. C. I. 423/34 — 28.IX.1934 r. Art. 30 i 31.

W myśl przepisów ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. urzędy ziemskie przy dokonaniu scalenia nie rozstrzygają kwestyj, dotyczących prawa własności poszczególnych posiadaczy scalanych gruntów, poprzestając na stwierdzeniu faktycznego stanu posiadania tych gruntów w związku z ujawnionymi tytułami własności ich posiadaczy; prawomocne zatem orzeczenia pomienionych urzędów ziemskich prawa własności uczestników scalenia do skomasowanych gruntów nie przesądzają.

(Z. O. S. N. z 1935 r., Nr 187).

14) S. N. C. I. 3063/35 — 30.IX 1936 r. Art. 31.

Postępowanie scaleniowe nie przesądza prawa własności poszczególnych posiadaczy gruntów scalonych, nie może więc ono stworzyć niepodzielnej współwłasności do osady, jeżeli współwłasność ta poprzednio nie istniała, poszczególni zaś posiadacze mogą po ukończeniu postępowania scaleniowego występować na drogę sądową o prawo wyłącznej własności do oddzielnych części scalonej osady bez potrzeby uprzedniego wytoczenia akcji o wyjście z niepodzielności.

(Z. O. S. N. Nr 323 z 1937 r.).

15) 8293/33 — 9.III.36 r. Art. 31.

Orzeczenie wydane na podstawie art. 31 ustawy z dnia 31.VII.1923 r. jest ostateczne i, o ile nie zarządzono wstrzymania jego wykonania, mimo zaskarżenia go do Najwyższego Trybunału Administracyjnego — wykonalne. Zaskarżenie takiego orzeczenia do Najwyższego Trybunału Administracyjnego nie stoi na przeszkodzie do opracowania projektu scalenia na podstawie wykazów zatwierdzonych orzeczeniem.

16) 3193/35 — 31.V.1938 r. Art. 32.

§ 53 cz. 3 rozporządzenia z dn. 28.VIII.1928 r. zakazuje wydzielania poszczególnych użytków w więcej, niż w dwu działkach bez specjalnego zezwolenia Okręgowego Urzędu Ziemskiego. Z postanowienia tego z całą oczywistością wynika, że aczkolwiek wydzielania poszczególnych użytków nawet w więcej niż dwu działkach nie zakazano bezwzględnie, to jednak takie załatwienie sprawy dopuszczalne jest tylko w wypadkach zgoła nadzwyczajnych i w tym względzie wymaga specjalnego umotywowania na wskazanych w tym przepisie kierunkach, podlegają-

cego ocenie merytorycznej Okręgowego Urzędu Ziemskiego, obecnie wojewody na zasadzie art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X.1933 r.

17) 7027/34 — 11.XII 1937 r. Art. 32.

Przepis § 53 p. 5 rozporządzenia wykonawczego do ustawy z dnia 31.VII.1923 r., dotyczący szerokości dróg na obszarze scalenia, nie jest nakazem kategorycznym, którego niewykonanie mogłoby samo przez się powodować wadliwość projektu scaleniowego.

(Z.W. N.T.A. z 1937 r., Nr 1478 A).

18) 4168/35 — 27.IX.1937 r. Art. 32.

Art. 32 cz. 3 ustawy z dnia 31.VII.1923 r. głosi, że mierniczy wykonywa wszystkie czynności wymienione w art. 32 i w art. 28 osobiście bez prawa wyznaczenia zastępców.

19) 6020/35 — 7.IV.37 r. Art. 33.

Ustawa scaleniowa ma na celu przede wszystkim interes ogółu, i interes jednostki musi ustąpić interesowi ogółu na plan drugi, nieuwzględnienie życzeń jednostki nie stanowi samo przez się niezgodności z ustawą scaleniową.

20) 9869/34 — 9.XI.36 r. Art. 35.

Obowiązująca ustawa o scalaniu gruntów z dnia 31.VII. 1923 r. ustanowiła trzy stadia postępowania: 1) przewidziane w dziale II, tzn. w art. 15 — 18 — stadium wdrożenia postępowania i ustalenia obszaru scalenia; 2) przewidziane w dziale III, w art. 19 — 31 ustalenie stanu posiadania przed scaleniem, klasyfikację i szacunek gruntów; 3) przewidziane w tymże dziale w art. 32 i dalszych — ustalenie ekwiwalentu poscaleniowego. Każde z tych trzech postępowań, jak to wyraźnie zastrzeżono w powołanej ustawie w art. 19, 32 i 35, kończy się uprawomocnieniem odnośnego orzeczenia, przy czym późniejsze postępowanie może dojść do skutku dopiero po ukończeniu postępowania poprzedniego. Orzeczenia prawomocne z istoty rzeczy wiążą władzę i strony, a wobec tego podnoszenie zarzutów, dotyczących kwestyj roztrzygniętych w postępowaniach poprzednich, jest niedopuszczalne w postępowaniach dalszych i to bez względu, czy w toku postępowania poprzedniego zarzuty te były podnoszone.

21) 1953/32 — 12.X.1934 r. Art. 35.

Uzgodnione w myśl art. 30 lit. d ustawy z dnia 31.VII. 1923 r. ogólne wytyczne projektu scalenia nie mają znaczenia absolutnie niewzruszalnych zasad, których naruszenie miałoby skutkować nieważność projektu scalenia. Ogólne wytyczne scalenia należy traktować tak samo, jak ustawa w art. 33 traktu-

je potrzeby i życzenia wszystkich uczestników scalenia, to znaczy, że winny być one możliwie uwzględnione, nieuwzględnienie ich jednak z uzasadnionych powodów nie stanowi obrazy ustawy. Jeśli władza, zatwierdzająca projekt nawet niezgodny z ogólnymi wytycznymi, stanowisko swoje uzasadniła, nie stanowi to obrazy ustawy ani też wadliwości postępowania.

22) 1232/36 — 24.III.1938 r. Art. 35.

W myśl art. 35 ustawy z dnia 31.VII.1923 r. w brzmieniu nadanym jej art. 10 p. 9 rozp. z 11.VII.1932 r. i art. 14 pkt. d rozporządzenia z 27.X.1933 r., wojewódzka komisja ziemska orzeka w II instancji ostatecznie, a mając z istoty rzeczy nie mniejsze uprawnienia od 1-ej instancji, jak w danym wypadku od starosty powiatowego, może projekt scaleniowy ostatecznie zatwierdzić, wprowadzić w nim zmiany lub go odrzucić. Po wydaniu więc orzeczenia w trybie art. 35 ustawy o scalaniu gruntów, przysługuje stronom jedynie skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, przy czym po wydaniu orzeczenia w trybie art. 35 nie jest przewidziane postępowanie z art. 33 i 34, te ostatnie bowiem przepisy mają zastosowanie do projektu scaleniowego przed zatwierdzeniem go w trybie art. 35 ustawy o scalaniu gruntów.

23) S. N. I. C. 2834/31 — 28.VI.1932 r. Art. 36, 45 i 46.

Uzyskanie tytułu własności nowoutworzonych osad nie jest uzależnione od dokonania czynności sądowych przewidzianych w art. 46 ustawy scaleniowej, przeczy temu art. 45 tej ustawy, według którego prawomocne orzeczenie stanowi tytuł do nowego stanu własności scalanych gruntów.

(Z. O. S. N. z roku 1932 Nr 139).

24) S. N. C. I. 477/34 — 9.I.1935 r. Art. 36.

W myśl art. 36 ustawy z dnia 31.VII.1923 r. oraz § 54 i 59 rozporządzenia wykonawczego z 27.VIII.1928 r. uczestnicy scalenia stają się legalnymi posiadaczami wydzielonych im gruntów dopiero po wprowadzeniu ich w posiadanie tychże przez komisarza ziemskiego czy też mierniczego trybem przepisanym (por. orzecz. S. N. Izby I Nr 73/28), wobec tego przeciwko uczestnikom scalenia gruntów do czasu wprowadzenia ich w posiadanie w trybie postępowania scaleniowego jest dopuszczalna akcja posesoryjna, jako dotycząca prawa cywilnego, a uczestnicy scalenia nie mogą w obronie swych praw zasłaniać się niewykonanym jeszcze, chociażby już prawomocnym orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej, stanowiącym o scaleniu gruntów, skoro objęli je w swe posiadanie samowolnie, zakłócając faktyczne posiadanie osób, przedtem z gruntów tych korzystających. Sąd, nie przesądzając na stałe kwestii ostatniego stanu posiadania, winien tymczasowo, do chwili uskutecznienia trybem przepisa-

nym wyników postępowania scaleniowego, przywrócić zakłócone posiadanie do stanu poprzedniego, istniejącego przed zakłóceniem.

(Z. O. S. N. z 1935 r. Nr 287).

25) S. N. C. I. 1608/34 — 19.III.1935 r. Art. 36.

W interesie porządku publicznego leży, aby wszelkie posiadanie było zabezpieczone przed gwałtem (art. 531 t. X cz. 1 Zw. pr.), gdyż porządek publiczny wymaga przede wszystkim ukrócenia czynów samowolnych, jeżeli jednak w toku postępowania sądowego grunt, o który się toczy spór posesoryjny, przeszedł w posiadanie strony pozwanej na zasadzie prawomocnego zarządzenia władzy administracyjnej, działającej w granicach swej kompetencji, uznać należy, iż wytoczona akcja posesoryjna traci podstawę bytu prawnego, jako bezprzedmiotowa, bowiem stosownie do art. 9 ustawy z 31.VII. 1923 r. w razie rozstrzygnięcia w postępowaniu scaleniowym kwestii stałego posiadania przez odpowiednie organy ziemskie, sądy powszechne zostają wyłączone od orzekania w tego rodzaju sprawach (Zb. Orz. S. N. Nr 113, z 1932 r.)

(Zb. Orz. S. N. z 1936, Nr 6).

26) 83/34 — 19.XI.1936 r. Art. 36.

W zakresie wykonywania ważnie zapadłych orzeczeń lub zarządzeń władze administracyjne ani ich organy nie mogą dowolnie interpretować wspomnianych orzeczeń czy zarządzeń, będących formalną podstawą czynności wykonawczych. Przeciwnie, z istoty rzeczy wynika, że te czynności mają ściśle odpowiadać ich podstawie formalnej. Prawo domagania się tego strony nabywają z mocy wykonalnych orzeczeń i zarządzeń, a temu prawu odpowiada obowiązek władz wykonawczych i nadzorczych przestrzegania powyższej zasady. Stronom więc, jako bezpośrednio zainteresowanym, nie można w tym zakresie odmówić możności obrony swoich zagrożonych, ich zdaniem, praw w toku instancyj administracyjnych, jak również możności skontrolowania w drodze skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego legalności stanowiska instancji ostatniej, oczywiście tylko co do zgodności czynności wykonawczych z ich formalną podstawą, a więc, czy stanowisko władzy nie jest dowolne.

27) 9069/30 — 29.XII.1933 r. Art. 50.

Przy zastosowaniu art. 50 cz. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 31.VII. 1923 r. dokonany pomiar faktycznego stanu posiadania może ulec zmianie, gdy przy zastosowaniu art. 50 pkt. 4 pomiar ten zmianie już ulec nie może.

Podany w Nr 9 Dz. Urzęd. Min. Roln. i R. R. z 1934, poz. 81 podział rzeczowy tez z wyroków S. N. i N. T. A. uzupełnia się następującym działem XIII Rybactwo.

XIII. Rybactwo.

Ustawa z dnia 7 marca 1932 r. o rybołówstwie (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 357).

L. Rej. 2615/36 — 10.I.1939 r. art. 11.

Nietrafne jest powoływanie się skarżącego na art. 11 polskiej ustawy o rybołówstwie z 7 marca 1932 r. (poz. 357, Dz. Ust.). Wbrew bowiem zapatrywaniu skarżącego przepis ten bynajmniej nie przedłuża terminu 10-letniego z § 11 pruskiej ustawy rybackiej, lecz wprowadza nowy prekluzyjny termin 5-letni, biegnący od dnia wejścia w życie ustawy o rybołówstwie, tj. od 25 maja 1932 r. dla zgłaszania istniejących praw do rybołówstwa w cudzej wodzie, niewpisanych do księgi wieczystej, ani też do księgi wodnej. Przepis ten, wbrew twierdzeniu skargi, nie pozbawił więc pozwanej władzy prawa uchylenia w trybie nadzoru decyzji Urzędu Wojewódzkiego, przedłużającej skarżącemu wygasły już termin prekluzyjny z § 11 pruskiej ustawy rybackiej.

Warszawskie Zakłady Graficzne, Olesińska 19, tel. 4-31-27